నరబలి?

వసుంధర

మేష్టారు పేపర్లకట్టతో క్లాసులో ప్రవేశించాడు. పిల్లలంతా ఉత్సాహంగా ఎదురు చూస్తున్నారు.

ఈ పేపర్లపైన విద్యార్థులకు ప్రత్యేకమయిన ఆసక్తి ఉంది. అంతవరకూ చాలా పేపర్లు ఇచ్చారు. ఇక ఆఖరివి. వీటితోపాటు ప్రోగ్రెస్ రిపోర్టుకూడా సిద్ధంగా వుంటుంది. ఆ ప్రోగ్రెస్ రిపోర్టు తండ్రిచేత సంతకము చేయించి వెనక్కు తీసుకురావాలి విద్యార్థులు.

ఆ ప్రోగ్రెస్ రిపోర్టులో ప్రత్యేకమయిన విశేషం రాంకింగ్. అందరికంటె ఎక్కువ మార్కులు వచ్చిన విద్యార్థికి ఫస్టురాంకు. అతని నెంబరు ఒకటన్నమాట.

ఆ క్లాసులో మొత్తం యాభైయిద్దరున్నారు.

ఆ క్లాసులో చదువుతున్న రవికుమార్‌కి యెప్పుడూ ఫస్టురాంకు రాలేదు కానీ సాధారణంగా పన్నెండుకూ ఇరవైకీ మధ్యలో వుంటుందతని నంబరు. అయితే అతనికో హాబీవుంది.

క్లాసులో విద్యార్థులందరి పేర్లు ఒక కాగితంమీద రాసుకుని వాళ్ళకి ఏయే సబ్జక్ట్సులో యెన్నెన్ని మార్కులు వచ్చాయో నోట్ చేసుకొని—మొత్తంకలిపి తనే వాళ్ళకి రాంకులిస్తాడు. ఆ తర్వాత వాళ్ళపేర్లన్నీ రాంకుల ప్రకారం వరుసగా రాస్తాడు. అతని రాంకింగూ మేష్టారిచ్చిన రాంకింగూ సరిపోతుంది. సరిపోనప్పుడతనా విషయాన్ని మేష్టారి దృష్టికి తీసుకుని వస్తాడు. సాధారణంగా రవికుమార్ లెక్కల్లో తప్పుండదు.

మేష్టారు ఒక్కొక్కరి పేరూ, మార్కులూ చదివి ఇస్తూంటే రవికుమార్ అవన్నీ తనలిస్టులో నోట్ చేసుకుంటున్నాడు. ఇతని పిచ్చి తెలిసిన మేష్టారు అతని పేపరు ఆఖరున ఇచ్చాడు. రవికుమార్ కి ఆ లిస్టు తయారు చేయడంలోవున్న ఆనందం తనకు వచ్చిన మార్కులు తెలుసుకోవడంలోకూడా వుండదు.

ఈ పేపర్లో కృష్ణమూర్తికి ఫస్టుమార్కు వచ్చింది. అతను ఆ వూళ్ళో మునసబుగారికి కుడిభుజంగా పేరుపడ్డ చంద్రయ్యకు ఒక్కగానొక్క కొడుకు.

చంద్రయ్యకు రెండెకరాల మాగాణివుంది. తనస్వంత పొలంతోపాటు మునసబుగారిదో పాతికెకరాలు సాగు చేస్తున్నాడతను. మనిషి కండలు తిరిగి బలిష్టంగా వుంటాడు. చంద్రయ్యకు లేకలేక కలిగిన కొడుకు కృష్ణమూర్తి అంటే పంచప్రాణాలు. తన కొడుకు పెరిగి పెద్దవాడై అందరికంటె గొప్పవాడు కావాలని అతని ఆశ. అతని ఆశకు తగ్గట్టే కృష్ణమూర్తికి చదువుమీద ఆసక్తి యెక్కువ.

ప్రోగ్రెస్ రిపోర్ట్ చూడగానే ఆత్రుతగా కృష్ణమూర్తి తన నంబరు కోసం వెతుక్కున్నాడు. అయిదవ

నంబరు చూడగానే అతని ముఖం నిరుత్సాహంగా అయిపోయింది. గుసగుసల్లో అతనికి తెలిసిన విషయం మునసబుగారబ్బాయి మాణిక్యాలరావు మళ్ళీ ప్రథమస్థానంలో నిలిచాడని.

మాణిక్యాలరావంటే కృష్ణమూర్తి కిష్టమే! కానీ తనూ క్లాసులో ఒక్కసారయినా ఫస్టు రావాలని అతని తాపత్రయం.

ఆ క్లాసులో మొదటి అయిదు స్థానాలకూ పోటీపడే వాళ్ళు మొత్తం అయిదుగురే వున్నారు. అందులో మొదటి స్థానం విధిగా మునసబుగారబ్బాయి మాణిక్యాలరావుకే చెందుతుంది. మిగతా నాలుగు స్థానాలకూ పేర్లు మారుతూంటాయి. కరణంగారబ్బాయి మోహన్, బండి తోలే మునెయ్య కొడుకు రమణరావు, గ్రామ పురోహితుల్లో అగ్రగణ్యుడయిన సోమయాజులుగారబ్బాయి చిన సోమయాజులు, చంద్రయ్య కొడుకు కృష్ణమూర్తి ఆయా స్థానాలకు పోటీ పడుతూంటారు. కృష్ణమూర్తికి ఒక్కసారి మాత్రం రెండవస్థానం లభించింది.

ఈ పోటీ వీరికి ఐదవ తరగతిలో ప్రారంభమయింది. ఇప్పుడు వీళ్ళందరూ తొమ్మిదవ తరగతి చదువుతున్నారు. ఇన్ని సంవత్సరాలలో జరిగిన ఇన్ని పరీక్షలలోనూ మాణిక్యాలరావు స్థానం అచంచలమైతే ఒక్కసారి మినహాయించి అన్ని సమయాల్లోనూ కృష్ణమూర్తి అయిదవ వాడుగానే వుంటున్నాడు.

క్లాసులో తనకు ఫస్టు రావాలని ఉన్నదని తండ్రికి కృష్ణమూర్తి ఎన్నోసార్లు చెప్పగా అతను—"మునసబు గారబ్బాయితో మన మెక్కడ పోటీపడకలంరా, వాళ్ళంతా పెట్టిపుట్టిన బాబులు. ఇంతమంది ఉన్న

క్లాసులో నువ్వు అయిదోవాడుగా రావడం మాత్రం గొప్పకాదా—'' అని నవ్వేస్తూండేవాడు.

అయితే కృష్ణమూర్తి అనుమానాలు వేరు. చంద్రయ్యతో పోలిస్తే ఒక్క మునెయ్యా తప్ప మిగతా అందరికీ గ్రామంలో అంతో యింతో పేరుంది. వాళ్ళ స్థితిగతుల్నిపట్టి వాళ్ళకి ఎక్కువ మార్కులు వేస్తున్నారనీ లేకపోతే తనే ఫస్టుగా రావలసినవాడనీ కృష్ణమూర్తి అనుమానం. మునెయ్య మేస్టర్లందరికీ బండి వుచితంగా కడుతూంటాడు. ఆ విధంగా వాళ్ళ అభిమానం సంపాదించుకుని కొడుక్కి మంచి రాంకింగ్ సంపాదిస్తున్నాడని కృష్ణమూర్తి తల్లి దగ్గర తరచుగా ఆరోపిస్తూంటాడు. అదీకాక, చంద్రయ్యకు నెమ్మదితనమున్నా నోటిమంచితనం లేదు. మేస్టర్లకు చాలామందికి అతనంటే కిట్టదు.

“అందువల్ల కావాలని చెప్పి నాకు మార్కులు తక్కువ వేస్తున్నారు. మిగతావాళ్ళు మరీ చచ్చురకం కాబట్టి గానీ లేకుంటే నన్నింకో ఏ పదో, పదిహేనో స్థానంలో పడేసేవారు. మనూరి ప్రెసిడెంటుగారికి నా క్లాసులో చదువుకునే కొడుకుండి ఉంటే అప్పుడు నేను ఆరో వాడ్నయ్యుండేవాడ్ని క్లాసులో'' అని తల్లి దగ్గర కృష్ణమూర్తి ఎన్నోసార్లు చెప్పాడు.

చంద్రయ్య ఆ మాటలు విన్నప్పుడు “పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలు చేయక, బుద్ధిగా చదువుకో'' అని కోపగించేవాడు.

2

చంద్రవంక పులుసు తీసుకువచ్చి వడ్డించి—“సరిగ్గా కలుపుకోరా లేకపోతే పులుసు నేలంతా అవుతుంది'' అంది.

మునెయ్య జాగ్రత్తగా కలుపుతుని "కంచంలో అన్నం పెడితే ఈ బాధుండేది కాదు కదండీ" అన్నాడు.

"అదేకదురా బండివాడికీ, మునసబుకీ తేడా—" అంది చంద్రవంక.

"తేడా ఏముంది? నాకేం తక్కువ?" అన్నాడు మునెయ్య.

"నువ్వు బండివాడివి. ఆయన మునసబు. అదే తేడా."

"అంటే?"

"బండివాడు మునసబు కాలేడు" అంది చంద్రవంక.

"గొప్ప సత్యం చెబుతున్నారు కానీ బండివాడి తర్వాతే మునసబన్న విషయం మీకు తెలియదుగనుకనా?" అన్నాడు మునెయ్య.

చంద్రవంక కంగారుపడి అటూ ఇటూ చూసి "ఏం మాటల్రా అవి!" అంది.

"అవునండీ—మీకు మోజైనప్పుడు నేను బండివాడి నన్న విషయం గుర్తులేదు. నన్నో రాజకుమారుడిలా, దేవుడిలా చూశారు. ఆ చూపు కలకాలం వుంటే నేనూ కంచంలోనే భోంచేసి వుండేవాడ్ని ఈ యింట్లో—" అన్నాడు మునెయ్య.

చంద్రవంకకు జరిగిందంతా బాగా గుర్తుంది.

మునెయ్య తమ యింట్లో చనువుగా తిరుగుతూండే వాడు. ఏపని అయినా చలాకీగా చేయడంవల్ల అతనంటే ఇంట్లో అందరూ అభిమానంగా వుండేవారు.

చిన్నప్పట్నించీ అతని దగ్గర చంద్రవంకకు బాగా చనువు. వయసొచ్చినా ఆ చనువు తగ్గలేదు. ఆ చనువును ఇంట్లోవాళ్ళు పెద్దగా అపార్థం చేసుకోనూలేదు.

చంద్రవంకకు వయసొచ్చేక మునెయ్య ఆమె ఒంట రిగా తటస్థపడ్డప్పుడల్లా ఏవో చిన్న చిన్న చిలిపిపనులు చేస్తూం డేవాడు. సరదాకు కోపం నటించినా చంద్ర వంకకు వాడి ప్రవర్తన సరదాగానూ, ఇష్టంగానూ వుం డేది.

ఆమె ప్రసన్నతను అలుసుగా తీసుకుని మునెయ్య కాస్త ముందడుగువేసి ఆమెను కౌగలించుకోవడమూ, ముద్దు పెట్టుకోవడమూ వగైరాలు చేస్తూంటాడు. ఆమె పెద్దగా అభ్యంతర పెట్టకపోవడంతో ఓ పర్యాయం వాడింకా ముందడుగు వెయ్యబోయాడు. అందుకు చంద్ర వంక అంగీకరించలేదు.

"నేనందంగా లేనా?" అన్నాడు మునెయ్య.

"నువ్వు చాలా అందంగా రాకుమారుడిలా వున్నావు. కానీ ఇది తప్పు."

"ఇష్టమైన ఆడా, మగా ఇలా కలుసుకోవడం తప్పు కాదు."

"పెళ్ళి చేసుకున్నాకయితే తప్పుకాదు."

"అయితే పెళ్ళి చేసుకుందాం."

"ఛ! నిన్నెలా పెళ్ళి చేసుకుంటాను? నీకు పెళ్ళయి పోయిందిగా..."

"పెళ్ళయితే నేం_మా బాబుకిద్దరు పెళ్ళాలు. అలాగే నేనూ..."

"ఛీ... రెండో పెళ్ళాంగా ఉండడం నాకిష్టంలేదు" అంది చంద్రవంక.

"పోనీ_మీకోసం దాన్నొదిలేస్తాను..."

"అదీ నాకిష్టంలేదు..." అని చటుక్కున అతన్ని విడిపించుకుని అక్కడ్నించి వెళ్ళిపోయిందామె. ఆ

తర్వాత నుంచి ఆమె మునెయ్యను తప్పించుకుని తిరుగుతూ వచ్చింది.

ఈ లోగా ఆ ఊళ్ళోనే మునసబు శేషావతారంతో ఆమెకు పెళ్ళి సంబంధం కుదిరింది. చంద్రవంక తలిదండ్రులు శేషావతారానికి పాతిక వేలు కట్నంగా ఇస్తామని చెప్పారు. శేషావతారం ఇలాంటి సంబంధంకోసమే ఎదురు చూస్తున్నాడు.

శేషావతారం డబ్బున్నవాడేకానీ డబ్బు పిచ్చి ఎక్కువగా కలవాడు. ఎంత సంపాదించినా అతడికి తనివితీర లేదు. చంద్రవంక తండ్రి పొలాలు అతడి పొలాల కాను కునే ఉన్నాయి. అందుకే ఆమెమీద అతను చాలా కాలంగా కన్నువేసి వుంచాడు.

సంబంధం స్థిరపడ్డాక మునెయ్య చంద్రవంకనోసారి కలుసుకుని "నా వంటి దౌర్భాగ్యుడికి మీలాంటి పిల్లని చేసుకునే అదృష్ట మెందుకుంటుంది? ఈ జన్మకిది చాలు నసుకుని ఆఖరిసారిగా నీ చేతిని ముద్దుపెట్టుకుని పోతాను"

చంద్రవంకకు అతనిమీద క్షణమాత్రం జాలి కలిగింది. అంతలోనే కాస్త కోపం కూడా వచ్చింది. "ఇంక నువ్విలాంటి కబుర్లు మానేయాలి... నేను పెద్దింట్లోకి వెడుతున్నాను కూడా."

"పిల్ల లేదయినా అడిగారనుకోండి. ఓసారి అడిగిన దిచ్చేవరకూ అలా వేధిస్తూనే వుంటారు. కావాలనుకున్నది దొరికితే కాసేపు ఆడుకుని మళ్ళీ దాని విషయమే మర్చిపోతారు. మన చనువు నాలో కోరికను పెంచింది. అది తీరిపోతే మిమ్మల్ని మరిచిపోవడమంత కష్టం కాదు."

"బాగుందిరా— నేను నిన్ను పెళ్ళి చేసుకోవడం లేదుగా..."

"లేదనుకోండి. కానీ ఒక్కసారి..."

చంద్రవంకకు అతడి ఉద్దేశ్యం అర్థమైంది. అప్పటికి వాడ్నించి తప్పించుకున్నా ఆ విషయం ఆమె ఆలోచనలను రేపింది.

తమ ఇద్దరకూ మధ్యవున్న చనువు, బాల్యచాపల్యంలో తను వాడి సభ్యంతరపెట్టకపోవడం ఆమెకు గుర్తున్నాయి. ఆ చనువును మరికాస్త దూరం తీసుకువెళ్లాలన్న కోరిక వాడికి వుంది. ఆ కోరిక తీరకపోతే జన్మజన్మలకూ తమ చనువును వాడు మరచిపోడు. తీరిపోతే అన్నీ మరచిపోవచ్చు.

ఈ విధమైన ఆలోచనలకు తోడుగా మునెయ్యమీద అంతరాంతరాలలో తనకున్న కోరిక కూడా కలవగా చంద్రవంక మునెయ్యా కోరిక తీర్చాలని నిర్ణయించుకుంది. పెళ్ళి పదిహేను రోజులున్నదనగా ఆమె తనకు తానుగా మునెయ్యకు అర్పించుకుంది. మునెయ్యా అప్పుడు పొందిన ఆనందమింతా అంతా కాదు.

అతడివద్ద వీడ్కోలు ముద్దు తీసుకొంటూ—"ఈ జన్మకు నన్ను మరిచిపోవాలి" అంది. మునెయ్యా అభ్యంతరాన్ని తెలియజేస్తూ—"అదెలా సాధ్యం-ఈ రోజు అనుభవం వెయ్యి జన్మలకు కూడా మరువలేను. ఈ అనుభవాన్నిచ్చిన మీకు జీవితాంతం కృతజ్ఞుడ్ని" అన్నాడు.

"నీకు నిజంగా కృతజ్ఞతవుంటే ఈ విషయం మళ్ళీ గుర్తుచేయవద్దు" అంది చంద్రవంక......

"ఈరోజు నువ్వు మాటతప్పుతున్నావు మునెయ్యా-పెళ్ళికిముందు జరిగిన ఆ విషయం మళ్ళీగుర్తుచేయనన్నావ్. నీ ఉద్దేశ్యమేమిటి? నన్ను బెదిరిద్దామనుకుంటున్నావా."

"మిమ్మల్ని బెదిరించడమా? మీరు నా దేవత! ఎన్ని

సంవత్సరాలు గడిచినా మీ అందం తరగదు. ఇటువంటి దేవత పెళ్ళికి పదిహేనురోజులముందు, ఒక్కసారంటే ఒక్కసారయితే మాత్రం నాకిలా దక్కిందాని ఆశ్చర్య పోతుంటాను'' అన్నాడు మునెయ్య.

''కబుర్లు కట్టిపెట్టు. కుర్రాడెలా చదువుతుంటు న్నాడు?''

''బాగా చదువుతున్నాడండీ. మీ అబ్బాయిగారి క్లాసేనండి. మీసాటి మేము రామనుకోండి. మీఅబ్బాయి గారు క్లాసులో యెప్పుడూ ఫస్టేట! మా వాడుకూడా రెండో, మూడో, నాలుగో వస్తుంటాడు'' అన్నాడు మునెయ్య.

భారంగా నిట్టూర్చింది చంద్రవంక.

సరిగ్గా అప్పుడే అక్కడికి శేషావతారం వచ్చాడు. అతన్ని చూస్తూనే చంద్రవంక ఉలిక్కిపడి తడబడింది.

''అదేమిటే-అలా కంగారుపడ్డావ్——ఏం చేస్తున్నా విక్కడ?'' అన్నాడు శేషావతారం.

''మునెయ్యకు అన్నం పెడుతున్నాను.''

''అంతేనా...''

చంద్రవంక జవాబివ్వకుండా మజ్జిగ తేవడానికి లోపలి కెళ్ళింది. ఆమె అలావెళ్ళగానే శేషావతారం మునెయ్య వంకచూసి, ''సరుకంతా జాగ్రత్తగా తెచ్చావా?'' అన్నాడు.

''తెచ్చానండి'' అన్నాడు మునెయ్య.

''ఏమిటో నిన్ను చూస్తే యెంతో గొప్పవాడివి కావ లసి ఆగిపోయినట్లనిపిస్తోందిరా. బండి తోలడం మానేసి ఏదయినా వ్యాపారం చేసుకోకూడదూ...'' అన్నాడు శేషావతారం.

"వ్యాపారానికి పెట్టుబడి కావాలికదండీ" అన్నాడు మునెయ్య.

చంద్రవంక వచ్చి మజ్జిగపోసి మళ్ళీలోపలకు వెళ్ళి పోయింది. మునెయ్య మజ్జిగ అన్నం కలిపి నోట్లో పెట్టుకున్నాడు.

"పెట్టుబడి దేముందిరా. ఏ దేవతనయినా అడిగితే ఇయ్యొచ్చు."

మునెయ్యకు ముద్ద గొంతుకడ్డంబడింది. రెండుసార్లుదగ్గి గొంతు సరిచేసుకుని కొద్దిగా మంచినీళ్ళు తాగాడు... "నాకు డబ్బిచ్చే దేవతలెక్కడ దొరుకుతారండి..." అన్నాడు.

"మునెయ్యా, దేవతలు వరాలెలాగిస్తారో తెలుసురా"

"తెలియదండి."

శేషావతారం ముఖం తీవ్రంగా మారింది. "దేవతలిచ్చే వరాలు బలికోరతాయి. ఆ విషయం తెలుసా నీకు?"

మునెయ్య ముఖంలో భయం కనబడింది. "తెలియదు, కానీ తమరివన్నీ ఎందుకు చెబుతున్నారో నాకర్థం కావడము లేదండీ."

"సింపుల్ గా చెప్పమంటావా. నేను దేవున్ననుకో. నీకు వ్యాపారానికి పెట్టుబడి డబ్బులిస్తానన్నాననుకో. నాకోసం యేమయినా చెయ్యగలవా?"

"తప్పకుండా చేస్తానండి" ఉత్సాహంగా అన్నాడు మునెయ్య.

"ఏమయినా సరే" రెట్టించాడు శేషావతారం.

"ఏమైనాసరే" దృఢంగా అన్నాడు మునెయ్య.

"నాభార్యను చంపెయ్యమంటే?" అన్నాడు శేషావతారం.

మునెయ్యి తెల్లబోయాడు. అతనినోట మాటరాలేదు.

"అదేరా—దేవతల వరాలు బలికోరడమంటే!" అని అక్కణ్నించి కదిలాడు శేషావతారం.

3

మాలపల్లిలో ఇళ్ళంటుకున్నాయి. అక్కడ గాలి తోడుకాగా కొన్నిరవ్వలు ఎగిరివచ్చి చాకలిపేటలో గుడిసెలు కొన్నిరగులుకున్నాయి.

ఆరోజు గాలి చాలా యెక్కువగా ఉంది. అందువల్ల గుడిసెలతోపాటు ఊళ్ళోని రెండుమూడు పెంకుటిళ్లు కూడా అగ్ని ప్రమాదానికి గురయ్యాయి.

ఊరంతా ఏకమై ఆ ప్రమాదాన్ని చాలావరకూ నివారించ గలిగారు కానీ జరుగవలసిన నష్టంకొంత జరిగిపోయింది.

"ఇందుకాక్కారణం వేరే యేమీలేదు. ఊళ్ళోవాళ్ళకు భక్తిలేదు. ఎంతోమంది అమ్మవారికి మొక్కుకొని ఆ మొక్కుబడులు చెల్లించలేదు. అందుకే అమ్మవా ఊరిమీద పగబట్టింది..." అన్నాడు అమ్మవారి గుడి పూజారి రంగయ్య.

ఆ ఊరి అమ్మవారిపేరు మహాకాళి. ఎంతో మహాత్మ్యం గల దేవత అని ఆ వూళ్ళోనేకాక చుట్టుప్రక్కలకూడా చెప్పుకుంటారు. అందువల్ల వూళ్ళో ఎవరికేలాంటి ఇబ్బంది వచ్చినా వెళ్ళి అమ్మవారికి మొక్కుకుంటూంటారు.

మహాకాళి మహాత్మ్యంగురించి ఎన్నోకథలున్నాయి. గుడికివచ్చిన వారందరికీ పూజారి రంగయ్య వాటిగురించి చెబుతుంటాడు. అమ్మవారికి కోపంవస్తే నరబలికూడా తీసుకొంటుందట.

చాకలిపేటలో ఆరేడిళ్ళు పూ ర్తి గా దగ్ధమైపోయాయి. అయితే ఆ ఆరేడిళ్ళవాళ్ళు కూడా మహాకాళికి తలా ఒక కోడిపుంజూ బాకీవున్నారు. పెంకుటిళ్ళు కాలినవారు కూడా అమ్మవారికి వెండికళ్ళు చేయిస్తామనో, ముక్కుపుడక చేయిస్తామనో అనుకున్న బాపతే—రంగయ్య ఈ విషయాన్ని గుర్తుచేయగానే ఇలాంటివారిలో సంచలనం కలగసాగింది.

ఊళ్ళో అమ్మవారి వాగ్దానాలు చెల్లించని జనాలు ఇంకా చాలామంది వున్నారు. వాళ్ళందరికీ కూడా గుండెలలో బెదురుగావుంది రంగయ్యమాటలు విన్నాక. అమ్మవారు తమపైన ఏవిధంగా పగ తీర్చుకుంటుందోనని.

చంద్రయ్య చుట్టం నర్సన్నకిప్పుడు తగని చిక్కొచ్చింది. అతనిదొడ్లో పశువులపాక కాలిపోయింది. ఇది అమ్మవారిపనేనని అతను నమ్ముతున్నాడు.

ఇదివరలో ఒకపర్యాయం కొడుక్కి జబ్బుచేస్తే— అది త్వరగా నయమైపోతే అమ్మవారికి ముక్కుపుడక చేయిస్తానని మొక్కుకున్నాడతను. కొడుక్కి జబ్బు త్వరగానే నయమైపోయింది కానీ అంతనింతవరకూ అన్నమాట చెల్లించలేదు. అతనిప్పుడు కొద్దిగా అప్పుకావాలని చంద్రయ్య నడిగాడు.

"డబ్బు దేనికి?" అన్నాడు చంద్రయ్య.

విషయం చెప్పాడు నర్సన్న.

"బలికున్న పశువులకు పాకసంగతి ముందుచూడు. అమ్మోరి సంగతి తరవాత చూడొచ్చు" అన్నాడు చంద్రయ్య వినుగ్గా.

"అలా అనకు, ఇప్పటికే బాధపడుతున్నాన్నేను."

"ఏడిశావ్ లేరా. మనందర్నీ చల్లగా చూడాల్సిన అమ్మవారు మనమీద కోపగించుకోవడమేమిటి? ఆ రంగ య్యేదో అంటే మీరు నమ్మేయడమే! ఆ మాలపల్లివాళ్లు అజాగ్రత్తగా ఉండడంవల్ల యింత జరిగింది. ఇలాంటివి జరగటం మామూలే. దీనికి అమ్మవారికి ఏం సంబంధం లేదు" అన్నాడు చంద్రయ్య.

నర్సన్న ముందు అంగీకరించలేదు కాని చంద్రయ్య చాలాసేపు చెప్పాక "అవును-మనందర్నీ కాపాడవలసిన ఆ తల్లి డబ్బాశతో ఇలా ఏడిపిస్తుందేమిటి?" అని వెళ్ళి పోయాడు.

ముక్కుపుడకకు ఈ రోజుల్లో చాలా ఖర్చవుతుంది. అదికూడా అతను చంద్రయ్య మాటలు వినడానికి కొంత వరకూ కారణం.

అయితే ఆరోజు సాయంత్రమే చంద్రయ్య కొడుకు కృష్ణమూర్తికి ఆటలో బలమైన గాయం తగిలి, స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు.

నిముషాలమీద కృష్ణమూర్తి శరీరం గ్రామంలోని వైద్యుడి ఇల్లు చేరింది. ఈలోగా కబురు కృష్ణమూర్తి తల్లి ముత్యాలమ్మకు చేరింది.

నాటువైద్యుడు మరీ మోటువైద్యుడుకాడు. అతడు పట్నంలో ఓ పెద్ద డాక్టరుదగ్గర చాలాకాలం కాంపౌం డరుగా పనిచేసి ఆ అనుభవంతో ఇక్కడ వైద్యంప్రారం భించాడు. అతని హస్తవాసి మంచిదన్న పేరు అచిర కాలంలోనే వచ్చేసింది. ఇప్పుడతను కృష్ణమూర్తి తల మీద గాయాన్ని పరిశీలించి "దెబ్బ గట్టిగా తగిలింది—పెద్దదే" అన్నాడు.

ఈలోగా ముత్యాలమ్మ అక్కడికి గుండెలు బాదు కుంటూ వచ్చేసింది. కొడుకున్న పరిస్థితి చూసి "ఆ పూజారయ్య చెప్పనే చెప్పాడు. మహాకాళి నరబలి కోరుతుందని. నా మొగుడు చేసిన తప్పుకు నేను లెంపలేసుకుంటున్నాను. తల్లీ నా ఒక్కగానొక్క బిడ్డను రక్షించు..." అంటూ లెంపలు వాయించుకోసాగింది.

నాటువైద్యుడు జాలిగా ఆమెవేపుచూచి "ఊరికే అలా హడావుడి పడకు ముత్యాలమ్మా - నేనున్నాగా, అన్నీ చూసుకుంటాను. డాక్టరు దేవుడుకంటే ఎక్కువ. నాకే కానుకలిచ్చుకొంటావో ఏమో. నీ కొడుకును నా కాయశక్తులా ప్రయత్నించి బ్రతికిస్తాను" అన్నాడు.

ముత్యాలమ్మ మరి మాట్లాడకుండా "నీ ఋణముంచుకోను బాబూ" అని ఊరుకుంది.

కృష్ణమూర్తికి రెండుగంటల తర్వాత తెలివి వచ్చింది. అప్పటికి అక్కడికి చంద్రయ్యకూడా వచ్చిచేరాడు. కృష్ణమూర్తి తల్లినీ తండ్రినీ చూసి, "ఏమిటి-మనమిక్కడెందుకున్నాము?" అనడిగాడు. అతనిమాటలు తెలివిగానే వున్నాయి. అందర్నీ బాగానే గుర్తుపట్టాడు.

చంద్రయ్య, ముత్యాలమ్మ సంతోషంతో కళ్లుతుడుచుకున్నారు. కానీ ఆ సంతోషం యెక్కువసేపు నిలబడలేదు. కృష్ణమూర్తి వళ్ళు సలసలా కాగిపోతోంది.

"కంగారు పడక్కర్లేదు చంద్రయ్యా—జ్వరం తగ్గిపోతుంది" అన్నాడు నాటువైద్యుడు. చంద్రయ్య అసంతృప్తిగా తలూపాడు.

ముత్యాలమ్మ మాత్రం "తక్షణం గుడికివెళ్ళి అమ్మవారికి దణ్ణంపెట్టి లెంపలేసుకొని అపరాధం మన్నించ

మని అడుగు. అబ్బాయికి జ్వరం తగ్గగానే పూజ చేయి ద్దాము'' అంది.

చంద్రయ్యకు కాపని చేయడం ఇష్టమున్నట్టులేదు. కానీ కొడుకు పరిసితి చూస్తూంటే అతనికి బెదురుగా వుంది. అయిష్టంగానే అక్రుణ్ణించి కదిలివెళ్ళి భార్య చెప్పినట్లు చేశాడు.

కృష్ణమూర్తికి జ్వరం తగ్గింది. మారు మాట్లాడకుండా అమ్మవారికి పూజకూడా చేయించాడు.

4

మాణిక్యాలరావును ఎవరో తట్టిలేపినట్లయింది. అతను మంచి నిద్రలో వున్నాడేమో, కళ్ళు తెరవకుండానే మత్తుగా "ఊఁ" అన్నాడు.

కానీ ఎవరో అతన్నింకా లేపడానికి ప్రయత్నిస్తు న్నారు.

మాణిక్యాలరావు కళ్ళు నులుముకున్నాడు. కళ్ళు తెరిచినా అతనికి ఏమీ కనడలేదు. గదంతా చీకటిగావుంది.

"ఎవరు?" అన్నాడు మాణిక్యాలరావు.

"మహాకాళి..." అన్న మాటలు వినబడ్డాయతనికి. ఆ కంఠం బొంగురుగా అఘోరకంగావుంది. మాణిక్యాలరావు స్వతహాగా ధైర్యవంతుడు. మహాకాళి యెవరో అర్థంగాక "మహాకాళి అంటే?" అన్నాడు.

"ఈవూరి అమ్మవారు..."

మాణిక్యాలరావుకు భయం వేసింది. "ఎందుకొచ్చావ్?" అన్నాడు. అప్పుడే అతని మాటల్లో వణుకు ప్రారంభమయింది.

"నీకింకొక్క రోజే ఆయుష్షుంది. నువ్వు మంచి వాడివి కాబట్టి ఆ సంగతి చెప్పడానికి వచ్చాను..." అంది ఆ కంఠం.

మాణిక్యాలరావు భయంగా "నాకింకా బ్రతకాలని వుంది" అన్నాడు.

"బ్రతకాలని అందరికీ ఉంటుంది. ఆ అదృష్టం మాత్రం అందరికీ వుండదు. రేపు నీవు చావు తప్పదు."

"నేనేం తప్పు చేశాను?"

"నువ్వేం తప్పు చేయలేదు. తప్పు ఈ ఊరు చేసింది. అందుకే నాకు నరరక్తం కావాలిరా..."

"అమ్మవారు మాకు తల్లిలాంటిది. మనిషి రక్తాన్ని కోరేది దేవత కాదు. నువ్వెవరో నన్ను భయపెట్టాలని చూస్తున్నావు..." అన్నాడు మాణిక్యాలరావు.

అప్పుడే సరిగ్గా గదిలో ఓ దీపం వెలిగి ప్రకాశవంతమైంది. తనకు కనబడ్డ ఆకారాన్ని చూసి నోట మాట రాకుండా అలా చూస్తూండిపోయాడు మాణిక్యాలరావు.

ఆ ఆకారం చాలా భయంకరంగా వుంది. అసహ్యాకరమైన ముఖానికి తోడు రెండు పెద్ద కోరలు కూడా వున్నాయి. చూపులు చాలా కర్కశంగా వున్నాయి.

భయంతో మాణిక్యాలరావుకు స్పృహ తప్పింది.

5

"ఏడిశావ్ !ఏదో కలగనుంటావ్!" అన్నాడు శేషావతారం.

"లేదు నాన్నా-అది కలకాదు. నిజంగా జరిగింది."

"బాగుందిరా. చదువుకుని క్లాసులో ఫస్టుగా వస్తున్నావు కదా అని ఎంతో ఆనందిస్తున్నాను. ఆఖరికిలా తయారయ్యావు నువ్వు. అమ్మవారేమిటి, భయంకరంగా

వుండటమేమిటి? నీ గదిలోకి వచ్చి బెదిరించడ మేమిటి? చదువుకునేవాళ్ళనవలసిన ముక్కలు కావివి."

"ఏదో పీడకల వచ్చినట్లుంది. వాడిముఖం చూడండి. బాగా భయపడ్డట్టు కనిపిస్తున్నాడు వాడు" అంది చంద్రవంక.

"కల కాదమ్మా—నిజంగా చూశాను" అన్నాడు మాణిక్యాలరావు.

"ఎందుకయినా మంచిది. పూజారి రంగయ్యను పిలిపిద్దాం" అంది చంద్రవంక.

రంగయ్య వచ్చి మాణిక్యాలరావు కల గురించి సావధానంగా విని—"కుర్రాడి మాటల్ని మరీ అంత తేలిగ్గా కొట్టిపారేయకండి. నిజంగానే కనబడిందో, కలలోనే వచ్చిందో కానీ ఇది అమ్మవారి పని అన్నమాట సత్యం. అమ్మవారిని చూసిన తేజస్సు నాకు కుర్రాడిలో కనబడుతోంది. ఈ మధ్య ఊళ్ళోవాళ్ళకు బొత్తిగా భయ భక్తులు నశించాయి. అమ్మవారికి మొక్కుబడులు చెల్లించడం మానేశారు. అందువల్ల నాకు బెంగగానే వుంది–ఇది నరబలిదాకా దారి తీస్తుందేమోనని. ఈ మధ్యనే చంద్రయ్య కొడుక్కు తల పగిలి చచ్చి బ్రతికాడు. అమ్మవారి దయ వల్లనే ఆ కుర్రాడి ప్రాణాలు నిలబడ్డాయి..."అన్నాడు.

"ఇప్పుడేం చేయాలంటావ్?" అన్నాడు శేషావతారం చిరాగ్గా.

"కుర్రాడి పేరున అమ్మవారికి పూజచేయించి దండిగా కానుక లిచ్చుకోండి."

"బాగుందయ్యా! అసలు నీలాంటివాళ్ళ మూలానే అమ్మవారంటే విలువ తగ్గిపోతోంది. వాడికేదో పీడకల వస్తే నువ్వు లాభం పొందాలని చూస్తున్నావు..." అన్నాడు శేషావతారం.

"అడిగారు కాబట్టి చెప్పాను. ఆపైన తమ చిత్తం" అన్నాడు రంగయ్య.

చంద్రవంక రంగయ్యను రహస్యంగా పిలిచి "ఓ రెండు మూడు రోజుల్లో నేను పూజ చేయిస్తాన్లే కానీ- అబ్బాయికి అమ్మవారి బొట్టు పెట్టు..." అంది.

రంగయ్య మాణిక్యాలరావును చేయెత్తి ఆశీర్వదించి ముఖానికి అమ్మవారి కుంకుం బొట్టు పెట్టాడు.

రంగయ్య ఊళ్ళోకి వెళ్ళాక మాణిక్యాలరావు కల గురించి చాలామందికి చెప్పాడు. ఆ కల వూరంతా చర్చనీయాంశమైపోయింది. కొంతమంది అది కలేనని అనుకున్నారు. మరికొందరు శేషావతారం ఆడుతున్న నాటకమేమోనని అనుకున్నారు.

శేషావతారం ఆ గుడికి ధర్మకర్త. అయితే అతను ఏ పనీ శ్రద్ధగా చేయడంలేదన్న అపవాదు వుంది. అతడి ఆధ్వర్యంలోనే ఆ గుడికి పలుకుబడి నశించడం మొదలయింది. ఈ విధంగా గుడికి మళ్ళీ పేరు తేవుకు వద్దామనుకుంటున్నాడని చాలామంది అనుకున్నారు.

మాణిక్యాలరావుకు తను చూసిన భయంకరాకారం బాగా గుర్తుండిపోయింది. అది కల అని అతను అనుకోలేకపోతున్నాడు. అందుగురించే అతనొక పర్యాయం అమ్మవారి గుడికి వెళ్ళొచ్చాడు. గుడిలోని అమ్మవారి విగ్రహానికీ తను చూసిన ఆకారానికీ ఎక్కడా పోలికలు లేవు.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నానికి మాణిక్యాలరావుకు తను చూసినది పీడకలే అయి వుంటుందని నమ్మకం కలిగింది. అతను మామూలుగా స్నేహితులతో ఆటకు వెళ్ళిపోయాడు.

అంతా కలిసి ఆశాట ఆడుకుంటున్నారు. పంటలు వేసుకోవడమైనాక ఇద్దరు దొంగలు తేలారు. వేపాకు తీసుకు రమ్మని వాళ్ళకు పురమాయించారు.

వేపచెట్టు అక్కడకు చాలా దూరంగా వుంది. దొంగలు వెళ్ళి వేపాకు తెచ్చేలోగా మిగతా వాళ్ళందరూ రహస్య ప్రదేశాలలో దాక్కుంటారు. దొంగ వాళ్ళను వెతుక్కుని వేపాకుతో ఎవరిని ముట్టుకుంటే వాళ్లు దొంగ అవుతారు.

సాయంత్రందాకా స్నేహితులా ఆట ఆడారు. ఆట పూర్తయ్యే సమయానికి వాళ్లకు మాణిక్యాలరావు కనబడలేదు. "ఇంకా ఎక్కడ దాక్కున్నాడు వీడు?" అంటూ చాలాచోట్ల వెతికారు. కానీ ఎక్కడా కనబడలేదు.

"బహుశా ఇంటికి పోయాడేమో" అనుకుని వూరుకున్నారు వాళ్లు. అలా వెళ్ళినందుకు కృష్ణమూర్తికి కోపం కూడా వచ్చి "ఆట మధ్యలో యిలా వెళ్ళడం గుడ్ మేనర్స్ కాదు. ఆడుగుదాముండండి" అంటూ నలుగురయిదుగురు కుర్రాళ్లని వెంట బెట్టుకుని మునసబుగారింటికి వెళ్ళాడు.

వీళ్ళను చూస్తూనే "మావాడేడీ?" అన్నాడు మునసబు.

"ఇంకా యింటికి రాలేదాండీ?" అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

"రాలేదు. మీతో ఆడుకోడానికే వెళ్ళాడు..." అన్నాడు శేషావతారం.

కృష్ణమూర్తి జరిగింది చెప్పగా శేషావతారం కొద్దిగా కలవరపడ్డాడు. "ఇదిగో కాస్త గ్రామనౌకర్లకు కబురు చెప్పి వెదుకుదురూ" అన్నాడాయన కృష్ణమూర్తితో.

ఆ తర్వాత మాణిక్యాలరావు కోసం మామూలుగా వెదకడం ఆరంభమయింది. అయితే అతను వూరంతా గాలించినా దొరకలేదు. దాంతో అందరికీ కంగారు ప్రారంభమయింది. శేషావతారం మేకపోతు గాంభీర్యం వహించాడు కానీ చంద్రవంక ఏడ్చేస్తోంది.

ఆఖరుకి ఆరాత్రి తొమ్మిది గంటలవేళ ఊరి చెరువులో మాణిక్యాలరావు శవం ఉన్నట్లు కనుక్కోవడం జరిగింది

ఆ చెరువు యిప్పుడు వాడకంలో లేదు. అందులోకి మొసలి చేరిందన్న పుకారు కారణంగా ఎవ్వరూ ఆ ప్రాంతాలకూడా వెళ్ళడం లేదు. మాణిక్యాలరావు ఆ చెరువు దగ్గరకు ఎందుకు వెళ్ళాడో, ఎలా వెళ్ళాడో అన్నదో ప్రశ్న అయితే, అందులో మునిగి చనిపోవడం ఎలా జరిగిందన్నది రెండో ప్రశ్న.

"మావాడికి ఈతబాగావచ్చు. చెరువులో యెలా చచ్చిపోయాడో నాకు పాలుపోవడంలేదు" అన్నాడు శేషావతారం శవాన్ని చూడగానే వచ్చిన దుఃఖాన్ని అణచుకొన్న కాసేపటికి.

ఊళ్ళో చాలామంది మనసుల్లో అమ్మవారు మెదిలింది. మాణిక్యాలరావు చెప్పినప్రకారం అమ్మవారతనికి ముందుగానే కనిపించి_ఇంక ఒక్కరోజు మాత్రమే ఆయుష్షున్నదని అంది. ఆమాటే నిజమైంది.

ఈ విషయం ఏం చేయాలన్న విషయంలో కొంత తర్జనభర్జన జరిగింది. పోలీసులకు చెప్పాలని కొందరూ, వద్దనికొందరూ అనసాగారు.

"అసలే కొడుకుపోయి పుట్టెడు దుఃఖంతో ఉన్న వాళ్ళను పోలీసులు ప్రశ్నలతో వేధిస్తారు. పోలీసులు

వస్తేమాత్రం పోయిన వర్రాడు బ్రతికొస్తాడా?" అన్నారు కొందరు.

"ఇది అమ్మవారు తీసుకున్న నరబలి. పోలీసులు కలగచేసుకుంటే ఆవిడ కోపం ఇంకా పెరుగుతుందేమో—" అన్నారు ఇంకొందరు.

"బాగుంది. ఒకోసారి ఇలాంటి విషయాల్లో యేవో లొసుగులుంటూంటాయి. పోలీసులకు చెప్పడమే ఊరికి మంచిది" అన్నారు మరికొందరు.

శేషావతారం పిచ్చివాడిలా శూన్యంలోకి చూస్తున్నాడు.

6

పోలీసుల పరిశోధనలో పెద్ద విశేషాలేమీ బయటపడలేదు.

ఈతరాని వర్రాడు నీళ్ళమధ్యలో చిక్కుకొని చనిపోయి వుండాలని వారు నిర్ణయించారు. అయితే వారెందర్ని ప్రశ్నించినా మాణిక్యాలరావు నీళ్ళమధ్యకు వెళ్ళవలసిన అవసరమేమిటో జవాబు దొరకలేదు. మాణిక్యాలరావును ఈతరానివాడుగా అనుకొంటే సమస్య కొంతమాత్రమైనా పరిష్కారమయ్యేది. అతను ప్రవాహంలోకూడా బాగా ఈతకొట్టగలడంటున్నారు. అటువంటప్పుడు చెరువులో వచ్చిన ఇబ్బందేముంటుంది?

లభించిన సమాచారాన్నిబట్టి — మాణిక్యాలరావును ఎవరో బలవంతంగా చెరువుమధ్యకు తీసుకెళ్ళి నీటిలో ముంచి— తేలకుండా అదిమిపట్టి వుంచివుండాలి. అలా చేయగలవ్యక్తి మంచి ఈతగాడయి వుండాలి. బలంగల వాడైవుండాలి.

మాణిక్యాలరావు సహాధ్యాయులలో అటువంటివాడు యెవడూ లేడు. ఊళ్లో చాలామంది బలాఢ్యులూ, గజ ఈతగాళ్ళూ వున్నారుకానీ మాణిక్యాలరావును చంప డానికి ఏకారణం చూపిస్తారు.

మాణిక్యాలరావుది చావుకాదనీ హత్య అనీ తేలగానే చాలామందికి భయం పట్టుకుంది. మాణిక్యాలరావుని హత్యచేయవలసిన అవసరం ఆ వూళ్ళో ఎవరికీలేదు కాబట్టి ఇది ఏదో మానవాతీతశక్తి పని అనుకోవాలి. అంటే అమ్మవారు తీసుకొన్న నరబలి అయుండాలి.

పోలీసులీ కేసును సీరియస్‌గా తీసుకోలేదు. వివరాలు నమోదు చేసుకొని వెళ్ళిపోతూ — పనికివచ్చే సమాచారం లభిస్తే అందచేయమని కోరారు వారు.

పనికివచ్చే సమాచారం ఇంకేం లభిస్తుందని గ్రామ స్థులు అనుకొన్నారు. కానీ త్వరలోనే తమకు మళ్ళీ పోలీసులతో అవసరపడుతుందని అప్పుడు గ్రహించలేదు.

మాణిక్యాలరావు హత్యజరిగిన వారంరోజులకి ఊళ్ళో కుర్రాళ్ళు ఊరచివర పాడుబడ్డ ఆలయానికిపోయి ఆడు కుంటున్నారు.

ఆ ఆలయం ఏ శతాబ్దానిదో తెలియదు కానీ అద్భుత మయిన కట్టడం. గుర్తింపు లేకుండా పడివున్న ప్రాచీన శిథిలాలయాల్లో అదొకటి. ఊళ్ళో పిల్లలకు ఆటస్థలంగా ఉపయోగపడుతోంది. అందులో అయిదు చీకటి గుహాలు వున్నాయి. ఆ గుహల్లో కన్నుపొడుచుకున్నా కానరాని చీకటివుంటుంది. కుర్రాళ్ళక్కడ ఆడుకుందుకో కొత్త ఆట కనిపెట్టారు.

ఏదో బొమ్మనో, పెద్దదయిన వస్తువునో ఆ అయిదింటి లోనూ ఓ గుహలో దాస్తారు. దీపం సాయంలేకుండా

వెళ్ళి ఆ వస్తువు ఏ గుహలోవుందో కనుక్కోవాలి. ఈ ఆటలో రకరకాల రూల్సు, మార్కులువేసే పద్ధతులు వుంటాయి.

మొట్టమొదట ఒక కుర్రాడు సంచీలో బొమ్మను పెట్టుకుని అయిదు గుహల్లోకి వెళ్ళివస్తాడు. ఏ గుహలో తను బొమ్మ పెట్టినదీ తెలియడానికి వీల్లేనివిధంగా సంచీని పట్టుకుంటాడతను. అతడు వెళ్ళివచ్చాక ఒక్కొక్కరే అయిదుగుహల్లోకి వెళ్ళివస్తుంటారు.

బొమ్మను వదిలిన కుర్రాడు గుహలోంచి బయటకువచ్చి వాడిని ప్రశ్న అడుగుతాడు. అతడు ఉందో లేదో రహస్యంగా అతనికి చెబుతాడు. దాన్నిబట్టి అతను మార్కులు వేస్తాడు.

కరణంగారబ్బాయి మోహన్ మొదటిగుహలోంచి బయటకువచ్చి ‘‘బొమ్మ కనబడలేదు’’ అన్నాడు దాచినవాడితో రహస్యంగా. తర్వాత రెండోగుహలోకెళ్లాడు. బయటకువచ్చి ‘‘బొమ్మకనబడింది’’ అన్నాడు. అయినా అతను మిగతా గుహల్లోకికూడా వెళ్ళాలి. ఏ గుహలో అతనికి బొమ్మ కనబడిందీ మిగతావాళ్ళకి తెలియకూడదు. మోహన్ మూడోగుహలోకికూడా వెళ్ళివచ్చి ‘‘ఇందాక నేను చెప్పింది తప్పు. బొమ్మ మూడోగుహలోవుంది—’’ అన్నాడు.

‘‘బాగా ఆలోచించుకు చెప్పు. రెండో గుహలోనా, మూడోగుహలోనా’’ అన్నాడు బొమ్మ దాచినవాడు.

‘‘సందేహంలేదు, మూడో గుహలోనేవుంది’’ అన్నాడు మోహన్ నమ్మకంగా.

‘‘సరే—వెళ్ళు’’ అన్నాడు అతను. ఒకసారి చెప్పిన విషయాన్ని ఖండించినందుకు కొన్నిమార్కులుపోతాయి.

మోహన్ నాలుగో గుహలోకి వెళ్ళాడు. వెళ్ళినవాడు అయిదు నిమిషాలయినా బయటకురాలేదు. అందరూ ఓపికగా ఇంకో అయిదు నిమిషాలు ఎదురుచూశారు. అప్పటికీ అతను బయటకు రాలేదు.

"మోహన్–ఇంక బయటకు వచ్చేసేయ్" అని అరిచాడు ఒకడు.

"లోపలకు వెళ్ళి చూద్దాం" అన్నాడు ఒకడు.

"వెడదాం కానీ వాడెందుకు బయటకు రావడం లేదు" అన్నాడింకొకడు.

ఆ మాటలకు అందరికీ భయం కలిగింది. "వాడికేమైనా అయిందంటావా?" అన్నాడొకడు.

"ఏమో–మరికాసేపు చూసి పెద్దవాళ్ళకు చెబుదాం"

కనుచీకటి పడే సమయమయింది కానీ మోహన్ మాత్రం గుహలోంచి బయటకు రాలేదు. అంతా కంగారుగా అక్కణ్ణించి బయల్దేరి కరణంగారింటికి వెళ్ళి జరిగింది చెప్పారు.

ఆ కబురు వింటూనే కరణంగారికి కాళ్ళూ చేతులూ ఆడలేదు. ఆయన ఆడవాళ్ళకి ఏ విషయమూ చెప్పకుండా దేవుడి గదిలోకి వెళ్ళి దణ్ణం పెట్టుకొని ఇంట్లోంచి బయటకు వచ్చి—నలుగుర్ని పోగేసుకుని ఆ శిథిలాలయం చేరుకున్నాడు.

టార్చిలైట్లు వేసుకొని గుహలో ప్రవేశించేసరికి వాళ్లకు కనబడ్డ దృశ్యం అత్యంత భయంకరమైనది.

గుహలో తలపగిలి పడివున్నాడు మోహన్. అతని ప్రాణం యెప్పుడోపోయింది. కొడుకు శవాన్ని చూస్తూ కుప్పలా కూలిపోయారు కరణంగారు.

7

పోలీసులు మళ్ళీ రంగంలో ప్రవేశించారు. శవాన్ని పరీక్షించి, పరిసితుల నాకళింపు చేసుకొని వారు కొన్ని పాయింట్సు నోట్ చేసుకున్నారు.

చనిపోయిన యిద్దరిలో ఒకడు మునసబుగారబ్బాయి, రెండోవాడు కరణంగారబ్బాయి. ఇద్దరూ గ్రామాధికారులే! అంటే ఇదేదో గ్రామాధికారులపైన పగ పెట్టుకుని ఎవరో చేసిన వ్యవహారమయుండ వచ్చును.

గ్రామాధికారుల కుటుంబాల్లో చాలా లావాదేవీలుంటూంటాయి. చాలామందితో పేచీలుంటూంటాయి. ఈ హత్యలకు అదే కారణమయే అవకాశముంది.

గుహలో మోహన్ తల పగిలింది. అతడి తలక్రింద రాయివుంది. క్రింద పడిపోయినపుడు తలకు రాయితగిలి ప్రమాదం జరిగిందనుకోవచ్చు. కానీ రాయి తగిలినప్పుడు మోహన్ పెద్దగా కేక పెట్టాలి. గుహలోంచి కేకపెడితే బయటకు వినిపిస్తుందని ప్రయోగపూర్వకంగా పోలీసులు తెలుసుకున్నారు. మరి మోహన్ కేక ఎందుకు పెట్టలేదు? ఎవరయినా అతని నోరు నొక్కివుంచారా?

మోహన్‌ది హత్య కావడానికి అవకాశముంది. అతడి సహాధ్యాయులెవరయినా ఆ పని చేశారనుకునేందుకు అవకాశం కనపడ్డంలేదు. ఒకరు కాదు, ఇద్దరు కాదు. సుమారు పదిహేనుమంది కుర్రాళ్ళు కలిసి జరిగినది చెబుతున్నారు.

వాళ్ళందరూ బయటవుండగా మోహన్ ఒక్కడూ లోపలకు వెళ్ళడం, అంతకుముందు ముగ్గురు కుర్రాళ్ళు అయిదు గుహలలోకి వెళ్ళి సురక్షితంగా బయటకొచ్చారు.

ఈ గుహల ఆట సుమారు పాతికేళ్ళుగా కొనసాగుతోంది. ఇంతవరకూ ఒక్క చిన్న ప్రమాదంకూడా జరగలేదు.

పోలీసులు చాలామందిని ప్రశ్నలడిగారు. వారికి పనికి వచ్చే సమాచారం లభించలేదు. అయితే ఈ పర్యాయం విషయాన్ని వారంత తేలికగా తీసుకోలేకపోయారు.

అమ్మవారు నరబలి కోరుతున్నదన్న పుకారు ఊళ్ళో ఉన్నట్లుగా గ్రహించి పోలీసులకు ఆ పుకారెలా పుట్టిందన్న ఆధారం కోసం చేసిన ప్రయత్నంలో పూజారి రంగయ్యపై అనుమానం కలిగింది. వారు రంగయ్యను కలుసుకుని రకరకాల ప్రశ్నలు వేశారు.

ఆర్థికంగా పూజారి రంగయ్య పరిస్థితి అంటే బాగో లేదు. అమ్మవారిని ప్రజలాదరించి కానుకలూ, దక్షిణలూ దండిగా సమర్పించుకుంటేనే తప్ప, అతని ఆర్థికపరిస్థితి బాగుపడదు. అవసరం మనిషిని ఎంతకయినా దిగజార్చగలదు కాబట్టి, రంగయ్య ఈ హత్యలు చేసినా ఆశ్చర్యం లేదు.

పోలీసులకు రంగయ్య చెప్పిన సమాధానాలు అంత తృప్తికరంగా లేవు. కానీ అతగాడికి దుర్భేద్యమయిన ఎలిబీలున్నాయి. హత్యా సమయానికే అతడి కంతటి ఎలిబీలుండడం కూడా పోలీసుల అనుమానం పెరగడానికి కారణముంది. ఎందుకంటే ఆ ఎలిబీలు వాటంతటవి ఏర్పడినట్లు కాక కావాలని కల్పించుకున్నాయనిపించే విధంగా వున్నాయి.

హత్యలు జరుగుతాయని రంగయ్యకు తెలిసివుండాలని పోలీసులు తీర్మానించుకుని అతడినో కంట కనిపెట్టడానికి ఓ కానిస్టేబుల్ ని నియోగించారు. ఆ కానిస్టేబులు పేరు అబ్బులు.

అబ్బులు పోలీసుల మనిషి అని ఊళ్ళోవాళ్ళకి తెలియదు. మామూలు దుస్తుల్లో వుంటూ ఏదో పని మీద

వచ్చినవాడిలా ఓ రైతు ఇంట్లో మకాం పెట్టాడు. అతని డ్యూటీ రంగయ్యను అనుక్షణం కనిపెట్టి వుండడం.

అబ్బులు కావడానికి కానిస్టేబులే అయినా చురుకైన వాడు. రంగయ్యకు అనుమానం రాకుండా వుండడం కోసం అతను మొదటి రోజునే రంగయ్యను కలుసుకుని తన కుటుంబంలో ఏవో ఇబ్బందులున్నాయనీ, అందు కారణం గ్రహదోషమని నమ్ముతున్నాననీ చెప్పాడు. నమ్మకమైన దేవతకు మొక్కుకుని తన కష్టాలు తీర్చుకో వాలనుకుంటున్నట్లు కూడా చెప్పాడు.

“మా మహాకాళి చాలా గొప్ప దేవత—” అన్నాడు రంగయ్య.

“నువ్వు చెప్పడానికేం—నాకు నమ్మకం కలగాలిగా”

“కలిగితే ఏం చేస్తావు?”

“అమ్మవారికో వెయ్యి, పూజారికో వెయ్యి...”

“రూపాయలే...” అంటూ నోరావలించాడు రంగయ్య.

“కాకపోతే పైసలనుకున్నావా?” అన్నాడు అబ్బులు.

రంగయ్య సంబోధన వెంటనే మారిపోయింది— “బాబూ మీరింక జాప్యం చేయకండి. అమ్మవారికి మొక్కుకుని నష్టపోయిన వాళ్ళింతవరకూ లేరు...”

“కానీ ఊళ్ళో నేను విన్నదాన్నిబట్టి అమ్మవారు చాలా నష్టపోయింది.”

“అంటే?”

“మొక్కుబడి చెల్లించనివాళ్ళను అమ్మవారు ఏమీ చేయలేకపోతోంది. అంటే ఆవిడకు ఏ శక్తీ లేదనేగా” న్నాడు అబ్బులు.

అ

"ఇప్పటి కూళ్ళో రెండు నర బలులు జరిగాయి. అది అమ్మవారి ప్రభావమే."

"అవి హత్యలని నా అనుమానం..." అంటూ అబ్బులు రంగయ్య ముఖంలోకి పరీక్షగా చూశాడు. రంగయ్య ఏమాత్రమూ తడబడకుండా నమ్మకంగా ముఖం పెట్టి "అవి హత్యలు కావు. ముమ్మాటికీ అమ్మవారు తీసుకున్న నరబలులు" అంటూ జరిగిన కథ కొంత ఏకరువు పెట్టాడు. అమ్మవారు ముందుగానే మాణిక్యాలరావును హెచ్చరించడం గురించి అతను చెప్పాడు.

"ఊరిమీద కోపం వచ్చి యిద్దర్ని బలిగొన్నదన్న మాట అమ్మవారు."

"ఇద్దరితో వదిలి పెడుతుందేమిటి—ఇంకా వున్నారు" అన్నాడు రంగయ్య.

అబ్బులు కంగారుగా రంగయ్య ముఖంలోకి చూశాడు. అతని ముఖంలో అమ్మవారిపై నమ్మకం తప్పితే క్రూరత్వమేమీ గోచరించలేదు.

"అంత కచ్చితంగా ఎలా తెలుసు నీకు?"

"ఇంకా ఊరివాళ్ళకు బుద్ధి రాలేదు. అదే కారణం..."

"బుద్ధి వచ్చేదాకా జనం అలా చస్తూనే వుంటారా?"

"అంతేమరి—దేవతలతో చెలగాటం..."

అబ్బులు రంగయ్యతో మరి మాట్లాడలేదు. ఏదో వంక పెట్టి తరచుగా అతన్ని కలుసుకుంటూండడమూ, అతన్నో కంట కనిపెడుతూండడమూ చేస్తున్నాడు. ఒక రోజున అతడికి అమ్మవారి మీద చాలా నమ్మకం కలిగినట్లు చెప్పి రంగయ్యచేత పూజ చేయించి పది రూపాయలిచ్చాడు.

పూజ పూర్తయ్యే సమయానికి ఎవరో అక్కడికి రొప్పుకుంటూ వచ్చారు. రంగయ్య అతన్ని చూసి—

"ఏమోయ్ వరాలూ - ఏమిటిలా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చావ్?" అన్నాడు.

"అమ్మవారి మొక్కు తీరుస్తాను. మా ఇంట్లో అందరి పేరునా పూజ చేయించాలి. నీకెప్పుడు తీరుబడవుతుందో చెప్పాలి..." అన్నాడు వరాలు.

"ఇంతకీ ఏం జరిగింది?" అన్నాడు రంగయ్య. అతడి ముఖం సంతోషంతో వెలిగిపోతోంది.

"అమ్మవారు మళ్ళీ ఇంకో బలి తీసుకుంది" అన్నాడు వరాలు.

అబ్బులు వులిక్కిపడి.—"ఎప్పుడు?" అన్నాడు.

"ఎప్పుడో కాదు ఇప్పుడే— పది నిముషాలవుతుందేమో!"

అబ్బులు చటుక్కున అక్కడ్నించి లేచాడు. అయిదు నిముషాల్లో శవమున్నచోటు చేరుకున్నాడు.

ఈసారి చనిపోయినది మునెయ్య కొడుకు రమణరావు. అంతకు ముందు జరిగిన హత్యలకంటె భయంకరంగా వుందిది. తల, మొండెం దేనికి దానికే వేరుగా వున్నాయి. హత్య జరిగింది మునసబుగారి మామిడి తోటలో. చూసిన వాడు మునసబుగారి పాలేరు. శవాన్ని అతను చూడడానికి అరగంట ముందు రమణరావును చాలామంది చూశారు. అతను మునసబుగారి తోటలోకి ఎందుకు వెళ్ళాడో ఎవరికీ అర్థం కాలేదు.

పోలీసులు వచ్చి వివరాలన్నీ సేకరించుకున్నారు. ఇది వారికి అంతు చిక్కని సమస్యగా పరిణమించింది. పూజారి రంగయ్య మాత్రం ఇది అమ్మవారి పనేననీ వూరి వారందరూ పెద్ద ఎత్తున శాంతిపూజలు జరిపించాలనీ తన అభిప్రాయం చెప్పాడు.

మూడో మనిషి చావడంతో ఊరు నిజంగా గగ్గోలెత్తిపోయింది. అమ్మవారికి శాంతిపూజలు జరిపించాలనీ అందుకు చందాలు వసూలు చేయాలనీ కొందరు అప్పటి కప్పుడు తీర్మానించారు.

పోలీసులను ఆశ్చర్యపరచిన విషయమేమిటంటే చనిపోయిన వారందరూ కుర్రాళ్ళే! అమ్మవారు ప్రత్యేకంగా కుర్రవాళ్ళనే ఎందుకు బలి తీసుకుంటోంది? మానవహంతకుడైనా అందరూ కుర్రవాళ్ళనే ఎందుకు ఎన్నుకుంటున్నాడు?

హతుడి తండ్రి మునెయ్య చాలావిచారంగా వున్నాడు. అతడికి కొడుకంటే ప్రాణం. పోలీసులు ప్రశ్నలడగడానికి వస్తే అతను భోరున ఏడ్చేశాడు.

“మీరు చాలా దుఃఖంలో ఉన్నారని తెలుసు. ఐనా మిమ్మల్ని కొన్ని ప్రశ్నలడక్క తప్పదు” అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

“అడగండి—” అన్నాడు మునెయ్య కళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

“ఎవరో ఈ హత్యల్ని చాలా పకడ్బందీగా చేస్తున్నారు. ఎంత ఆలోచించినా కారణాలు అంతుబట్టటం లేదు. ఇది అమ్మవారి పని అని నేను నమ్మడం లేదు. హత్యే అయితే ఫలానా కారణమని మీరూహించి చెప్పగలరా?” అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

పుట్టెడు దుఃఖంలో వున్నాడు మునెయ్య. “ఎవరికయినా నామీద కక్ష వుండొచ్చుగానీ ముక్కు పచ్చలారని ఈ బిడ్డమీద ఎందుకుంటుంది చెప్పండి?”

"మీ బిడ్డను చంపి మిమ్మల్ని దుఃఖపెట్టాలనుకో వచ్చుగదా—"

"ఇవన్నీ మీ ఊహాలు. ఇది నిస్సందేహంగా అమ్మ వారి పనే!" అన్నాడు మునెయ్య.

ఇన్‌స్పెక్టర్ అతన్నింక ప్రశ్నించలేదు. ప్రజల్లో అమ్మవారి భయం క్రమంగా అలుముకుంటున్నదని అతను గ్రహించాడు. అబ్బులు చెప్పిందాన్నిబట్టి రంగయ్య ప్రవర్తన అనుమానాస్పదంగా లేదు.

పోలీస్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఆ గ్రామంలో ఓ వారంరోజు లుండాలని అనుకున్నాడు. అతనూ, నలుగురు కానిస్టే బుల్సూ మునసబు గారింట్లోనే మకాం పెట్టారు. అబ్బులు మాత్రం వాళ్ళతో సంబంధం లేనివాడులా వేరేవున్నాడు.

9

పొరుగూళ్ళో బారసాల జరిపించి అక్కడే కాస్త విశ్రమించి తిరిగి తన గ్రామం చేరుకునేసరికి రాత్రి తొమ్మిదయింది సోమయాజులుకి.

ఆ ఊళ్ళో సాధారణంగా రాత్రి ఎనిమిది దాటేసరికి వీధులన్నీ నిర్మానుష్యంగా ఉంటాయి.

సైకిల్ తొక్కుకుంటూ సోమయాజులు మునసబుగా రిల్లు దాటేసరికి అక్కడ ఆయన్నిద్దరు మనుషులు అటకా యించి "ఎవర్నువ్వు?" అని అడిగారు.

సోమయాజులు కంగారుగా, "ఎవరు మీరు? ఏమిటీ దౌర్జన్యం?" అన్నాడు.

"దౌర్జన్యమూ కాదు—బొందా కాదు. మా కర్మ. నువ్వా పంతులూ వెళ్ళు!" అన్నాడు ఇద్దరిలో ఒకడు.

"అసలేమిటి కథ?" అన్నాడు సోమయాజులు.

"ఊళ్లో ఇప్పటికి ముగ్గురు చచ్చారు. ఇంకా ఎంత

మంది చస్తారో, ఏ రోజు ఎవరికి మూడుతుందో తెలియక మేమిక్కడ కాపలా పెట్టాం. రాత్రి తెల్లవార్లూ మాకు నిద్ర వుండదు.''

వాళ్ళు పోలీసులని అర్థం చేసుకుని సోమయాజులు నవ్వుకుని ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆయన వెళ్ళిన కొద్ది సేపటికి రొప్పుకుంటూ అక్కడికో కుర్రాడు వచ్చాడు.

పోలీసులా కుర్రాడ్ని అటకాయించారు.

''నేను ఇన్ స్పెక్టర్ గార్ని చూడాలనుకుంటున్నాను'' అన్నాడా కుర్రాడు.

''ఎందుకు?''

''హత్యల గురించి నాకో అనుమానం వచ్చింది...'' అన్నాడు కుర్రాడు.

పోలీసులు వెళ్ళి ఇన్ స్పెక్టర్ని లేపారు.

''నా పేరు రవికుమార్,'' అన్నాడు కుర్రాడు.

''ఊఁ చెప్పు.''

రవికుమార్ జేబులోంచి ఓ కాగితంతీసి ఇన్ స్పెక్టర్ కిచ్చాడు. ఆ కాగితంమీద చాలా పేర్లురాసి ఉన్నాయ్.

''ఏమిటీ కాగితం?'' అన్నాడు ఇన్ స్పెక్టర్.

''అందులో పేర్లు చూడండి. నంబర్లు చూడండి. వరుసప్రకారం యిప్పటికి ముగ్గురు చచ్చిపోయారు. ఆ వరుసప్రకారమే హత్యలు జరుగుతున్నాయని నా అనుమానం.''

ఇన్ స్పెక్టర్ ఉలిక్కిపడి ఆ లిస్టు మళ్ళీ చూశాడు. అందులో మొదటిపేరు మాణిక్యాలరావుది. రెండు మోహన్. మూడు రమణరావు.

''ఈలిస్టు నీ కెక్కడిది?''

"ఇది నా హాబీ—రాంకుల ప్రకారం మా క్లాసువాళ్ళ పేర్లన్నీ నోట్ చేస్తాను. పాత మార్కుల్నిబట్టి వచ్చే పరీక్షలలో ఎవరెవరికి ఏయే రాంకులొస్తాయో ముందుగానే వూహిస్తాను. పరీక్షలయ్యాక నా వూహాలోని జాబితానూ అసలు జాబితానూ పోల్చిచూస్తాను. నూటికి తొంభైపాళ్ళు నా వూహా రైటవుతూంటుంది.

ఈ వేళ రాత్రి కూర్చుని వచ్చే పరీక్షలకు రాంకింగ్స్ లిస్టు తయారు చేస్తున్నాను. అయితే మా క్లాసులో ముగ్గురు చచ్చిపోవడంవల్ల ఆ పేర్లు తీసేయవలసి వచ్చింది. అవి కొట్టేద్దామని లిస్టు తీసేసరికి ఈ విషయం స్ఫురించింది. మా ఇంట్లో అందరూ పడుకున్నారు. నేనీపనిలో వుండిపోయాను. టైము తెలియలేదు. ఈ విషయం స్ఫురించగానే వెంటనే మీ దగ్గరకు పరిగెత్తుకొచ్చాను. ఇలా జరగడం నాకే ఆశ్చర్యంగావుంది."

ఇన్ స్పెక్టర్ మెచ్చుకోలుగా రవికుమార్ వంక చూసి, "నిరాధారంగా పయనిస్తోన్న మాకో ఆధారం చూపించావు. చాలా థాంక్స్. కానీ ఇంతరాత్రివేళ బయల్దేరి వచ్చావ్. భయంవేయలేదూ?" అన్నాడు.

"నాకూ భయానికీ ఆమడదూరం. నేను పరుగెత్తుకు రావడానికి కారణం వెంటనే ఈ విషయం మీకు తెలిస్తే నాలుగో మనిషిని రక్షించగలుగుతారని..." అన్నాడు రవికుమార్.

"ఎవరా నాలుగో మనిషి?" అంటూ లిస్టు చూశాడు ఇన్ స్పెక్టర్. అక్కడ చినసోమయాజులు పేరుంది.

"సోమయాజులు గారబ్బాయండి. పక్కవీధిలోనే వాళ్ళ యిల్లు."

ఇన్‌స్పెక్టర్ ఓ కానిస్టేబిల్‌ని తోడిచ్చి రవికుమార్‌ని ఇంటివద్ద దిగవిడిచి రమ్మన్నాడు. వెళ్ళేముందు రవికుమార్‌తో "ఈ విషయం ఇంకెవ్వరికి చెప్పకుసుమా," అన్నాడు. రవికుమార్ అలాగేనని తలూపాడు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ రవికుమార్ యిచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌వంకే తదేక దీక్షతో చూస్తూ ఆలోచించసాగాడు. ఆలోచిస్తున్నకొద్దీ కేసు స్వరూపం కొద్దికొద్దిగా అతనికి అర్థంకాసాగింది.

"ఎవరికో అమ్మవారి ఆదాయంవల్ల ప్రయోజనముంది. అమ్మవారి ప్రభావానికి ప్రచారాన్నివ్వాలనుకున్నారు. అందుకు విద్యార్థులను బలిగొనాలని నిర్ణయించుకున్నారు. అయితే ఎవరిని చంపాలి? అందుకోసం తొమ్మిదవ తరగతి విద్యార్థుల నెన్నుకుని రవికుమార్ వద్దనున్న జాబితాను మార్గదర్శకంగా పెట్టుకున్నారు. ఇలా ఎన్ని హత్యలు చేస్తారు? ఈ హత్యాకాండ ఎంతకాలంగా కొనసాగిస్తారు? ఇప్పటికే ప్రజల్లో చెప్పలేనంత సంచలనం వచ్చింది. అందరూ అమ్మవారంటే భయపడుతున్నారు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ శరీరం గగుర్పొడిచింది. భవిష్యత్తుమీద ఎన్నో ఆశలు పెంచుకున్న పసి ప్రాణాలను బలిగొంటున్నాడు హంతకుడు.

రవికుమార్‌ని దిగవిడిచి కానిస్టేబుల్ తిరిగి రాగానే "మనం ఒక పర్యాయం సోమయాజులు గారింటికి వెళ్ళివద్దాం. విషయం తెలిశాక హెచ్చరించడం మన విధి" అన్నాడు.

10

చినసోమయాజులు అల్పాచమనానికి లేచాడు. అతడికి కొద్దిగా భయం వేసింది. అటువైపు తిరిగి తల్లిని తట్టిలేపి "అమ్మా-సాయం వస్తావా?" అన్నాడు. ఆవిడ మంచి నిద్రలో వున్నట్లుంది-"పెద్దాడివౌతున్నావు ఇంకా భయ మెందుకురా?" అంది.

"ఏమోనమ్మా చాలా భయంగా వుంది..." అన్నాడు చినసోమయాజులు.

"మగపిల్లాడికంత భయముండకూడదు" అంది తల్లి.

"పోనీ నాన్నగార్ని లేపనా?"

"ఆయన మొదలే విసుక్కుంటారు. ఊర్నుంచి వచ్చీ రాగానే మంచినీళ్ళైనా తాగకుండా నిద్రకు పడ్డారు" అంది తల్లి.

చినసోమయాజులుకు భయంగా వుంది. అందులోనూ అమ్మవారు నరబలి తీసుకోవడమూ, తన సహాధ్యాయులు ముగ్గురు చనిపోవడమూ అతడి భయాన్ని పెంచుతోంది. అయితే తల్లికా విషయం చెప్పడానికతడికి అభిమానం అడ్డొచ్చింది. తను అమ్మవారిని నమ్మనని అతను ఎన్నో మార్లు చెప్పాడు. కానీ ఇప్పుడు మితిమీరిన అవసరం వల్ల—"నా క్లాస్‌మేట్స్ ముగ్గురు చచ్చిపోయారు. అందుకని కాస్త భయంగా వుందమ్మా..." అన్నాడు.

అతడి తల్లికి బాగా నిద్ర పట్టినట్లుంది. లేకుంటే ఈ మాటల కావిడకు బాగా మెలకువ రావలసిందే. మగత లోనే—"వాళ్ళ కర్మకొద్దీ వాళ్ళు పోయారు. నువ్వు భయపడకు. గమ్మున వెళ్ళొచ్చేసేయ్" అంది.

తల్లి సాయానికి రాదని అతడికి తెలిసిపోయింది. అతను

లేచి నిలబడి "నేను అమ్మా అంటాను. నువ్వు ఊఁ అంటూండు..." అన్నాడు.

అలా చేయడం వాళ్ళిద్దరికీ అలవాటే. అశుభ్రతరంగాలే వాళ్ళిద్దర్నీ సన్నిహితుల్ని చేసినట్లు భావించుకుంటారు.

"అమ్మా!" అన్నాడు చినసోమయాజులు గుమ్మం లోంచి దొడ్లోకి అడుగు పెడుతూ.

"ఊఁ" అంది చినసోమయాజులు తల్లి.

అతను గట్టిగా అమ్మా అన్నప్పుడల్లా నిద్రమగతలో నే 'ఊఁ' అంటోందావిడ.

అయితే ఆవిడ గమనించని విషయం అతగాడు హఠాత్తుగా అమ్మా అని పిలవడం మానేయడం. అదే నిద్ర ప్రభావం. మగతలో ఆవిడ కొడుకింకా తనను అమ్మా అని పిలుస్తున్నట్లూ-తను ఊఁ అని జవాబిస్తున్నట్లూ వూహించుకుంటోంది. చినసోమయాజులు అమ్మా అనడం మానేశాడు. లోపలకూ రాలేదు.

కాసేపటికి ఎవరో తలుపు తడుతున్న చప్పుడు కావిడకు మెలకువ వచ్చి లేచింది. అయితే వెంటనే తలుపు తీయడానికి భయం వేసి భర్తను లేపింది. విసుక్కుంటూనే ఆయన లేచి వెళ్ళి తలుపు తీశాడు.

"క్షమించాలి సోమయాజులుగారూ! మిమ్మల్ని హెచ్చరించడానికి వచ్చాను. మీ అబ్బాయేం చేస్తున్నాడు?" అన్నాడు ఇన్స్పెక్టర్.

"ఏం?"

"మాకు అందిన సమాచారం ప్రకారం ఊళ్ళో మీరందరూ అనుకుంటున్న అమ్మవారి నరబలుల్లో నాలుగది మీ వాడిది కావచ్చు..." అన్నాడు ఇన్స్పెక్టర్.

సోమయాజులు ఉలిక్కిపడి "ఏమిటన్నారు?" అన్నాడు.

"మీ అబ్బాయి ప్రాణాలకు ప్రమాదముంది. జాగ్రత్తగా చూసుకోండి..."

సోమయాజులు భార్య ఉలిక్కిపడి లోపలకు పరుగెట్టింది. చూస్తే పక్కమీద కొడుకు లేడు. అదే విషయాన్ని ఆవిడ గట్టిగా కేక వేసి చెప్పింది. సోమయాజులు, ఇన్‌స్పెక్టరూ పరుగెత్తుకుని లోపలకు వెళ్ళారు.

"సాయంత్రమని లేపాడు. అమ్మా అంటే ఊఁ అంటూంటూను, వెళ్ళిరా అన్నాను. అలాగే అమ్మా అన్నాడు. ఎప్పుడు మా కళ్ళ గుర్తులేదు. మళ్ళీ లోపలకు వచ్చినట్లు లేదు. ఏం జరిగిందో ఏమిటో..." అంటూ సోమయాజులు భార్య శోకం మొదలెట్టింది.

ఆవిడ్ని ఊరుకోమని చెప్పి మగాళ్ళిద్దరూ దొడ్లోకి వెళ్ళారు. అట్టే శ్రమ లేకుండానే వాళ్ళకు చినసోమయాజులు శరీరం కనబడింది. అయితే ఆ శరీరానికి ప్రాణం లేదు. ఎవరో పీక నులిమి చంపేశారు.

కొడుకు శవాన్ని చూస్తూనే సోమయాజులు మ్రాన్పడి పోయాడు.

"ఆలస్యం కాకుండా హెచ్చరిద్దామనుకున్నాను. కానీ ఆలస్యమైపోయింది" అనుకుంటూ ఇన్‌స్పెక్టర్ వీధిలోకి పరుగెత్తాడు. ఆ వీధిలో అతడి కోరిక మీద చంద్రయ్య కాపలా కాస్తున్నాడు.

"చంద్రయ్యా—ఈ వీధిలోకి ఎవరేనా రావడంగానీ, వెళ్ళడంగానీ జరిగిందా?"

లేదన్నాడు చంద్రయ్య.

"అయితే ముందు నీ యింటికి పరుగెత్తు. ఈ హత్యలిలా ఎన్ని జరుగుతాయో తెలియదు కానీ అప్పుడే నాలుగో హత్య కూడా జరిగింది. అయిదో హత్య జరిగితే అది నీ అబ్బాయిదే అవుతుంది" అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

"అయ్యబాబోయ్ — నాకయితే ఒక్కడే కొడుకు కూడాను..." అంటూ పరుగు తీశాడు చంద్రయ్య.

11

"అమ్మవారే చేస్తోందో—మనిషే చేస్తున్నాడోకానీ హత్యలు మాత్రం చాలా పకడ్బందీగా జరుగుతున్నాయి. ఎక్కడా వేలిముద్రలు కూడా దొరకడం లేదు. కృష్ణమూర్తీ, నువ్వు కుర్రాడివి. చాలా జాగ్రత్తగా వుండాలి. ఎవర్నీ నమ్మకు. ఒంటరిగా ఎక్కడికీ వెళ్ళకు. స్కూలుకు వెళ్ళగానే వెంటనే ఇంటికొచ్చేసేయ్. అమ్మనో నాన్ననో అలా అంటిపెట్టుకొనే వుండు. నీకు కాపలాగా మా కానిస్టేబులు కూడా ఒకడుంటాడు..." అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

కృష్ణమూర్తి భయంతో వణికిపోతూ—"ఇంతమందిని రక్షించలేని మీరు...నన్ను మాత్రం ఎలా రక్షించగలరు? ఇది అమ్మవారి పగ. దీన్నుంచి తప్పించుకోలేనేమో" అన్నాడు.

"అలాగనకురా_నీకేం భయంలేదు. అమ్మవారికి పూజలు చేయిస్తాను. దండిగా కానుకలిచ్చుకుంటాను" అన్నాడు చంద్రయ్య.

కృష్ణమూర్తికి నమ్మకం కలిగినట్లులేదు. ఆకడికి ఆ రాత్రే జ్వరం వచ్చింది. జ్వరంనిండా పలవరింతలు...తల్లీ,

మహాకాళీ...నన్ను చంపకు...అంటూ కేకలు పెట్టాడు. ఓ రాత్రివేళ లేచి కూర్చుని వెర్రి చూపులు కూడా చూశాడు. అతని పరిస్థితి చూస్తూ తల్లి భయపడిపోయింది. చంద్రయ్య కూడా బాగా కలవరపడిపోయాడు.

మర్నాడు మునసబుగారి పాలేరుకు మహాకాళీ పూనింది "ఒరేయ్ వెధవల్లారా! నేను బలి తీసుకున్న దెవరో ముందుగా మీకు తెలియనిస్తాననుకున్నారుట్రా... నేను ఈ పర్యాయం కుర్రవాడ్ని బలితీసుకోను... పెద్దవాడ్నే."

ఈ పూనకంతో ఊరంతా గగ్గోలెత్తిపోయింది.అంతా ప్రాణాలరచేతిలో పెట్టుకున్నారు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ కిదంతా అగమ్యగోచరంగా వుంది. దేవతలు మనుషుల్లో కలిసిపోయి కక్షలు తీర్చుకోవడమూ, తమ మాటలు మనుషులచేత చెప్పించడమూ...అతడికి నమ్మశక్యం గాలేదు. మునసబుగారి పాలేర్ని పట్టు పట్టాలని అతను అనుకొన్నాడు.

అతడినోసారి పిలిపించి, ప్రశ్నల పేరుతో ఓ గదిలోకి తీసుకువెళ్ళి—"పోలీసులు పెట్టే చిత్రహింసల సంగతి నీకు తెలియదు. అమ్మవారు పూనిందంటూ వూళ్ళో నువ్వన్న మాటలు నేను నమ్మడం లేదు. నిన్ను చావ గొట్టకుండా నిజం చెబితే సరేసరి...లేదా దెబ్బలు, జైలు వగైరాలు చాలా వుంటాయి. అసలు సంగతి చెప్పు. అమ్మవారి పూనకం నటించమనీ, ఆ మాటలు చెప్పమనీ నిన్నెవరు ప్రోత్సహించారు?" అనడిగాడు.

ఎంతో శ్రమ లేకుండానే పాలేరు అసలు విషయం బయటపెట్టాడు.

అతగాడినలా ప్రోత్సహించింది మునసబు శేషావతారమేనని తెలిసేసరికి ఇన్‌స్పెక్టర్ కి కలిగిన ఆశ్చర్య

మంతా అంతా కాలేదు. తక్షణం అతడు మునసబును కలుసుకున్నాడు. ఇన్‌స్పెక్టర్ ప్రశ్నకు మునసబు కంగారుపడలేదు.

"చంద్రయ్య నా కాళ్ళ వలసినవాడు. అతను తన గోడు చెప్పుకున్నాడు_కొడుకు బెంగ పెట్టుకున్నాడని. ఆ భయం తగ్గించడానికి నేను మా పాలేరుచేత అలా చెప్పించాను."

"ఇది మంచిపనికాదు. మీరు చేసిందానివల్ల వూరంతా హడలిపోతోంది. అలాగే ఆ అబ్బాయి కృష్ణమూర్తి కూడా అజాగ్రత్తగా ఉండవచ్చు. ప్రజలకు నిజం తెలియడం చాలా అవసరం..." అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

"మీరేది మంచి అనుకుంటే అదే చేయండి" అని వూరుకున్నాడు మునసబు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ వెంటనే మునసబుగారిచేత, పాలేరుచేత వూరందరికీ నిజం చెప్పించాడు. ఊళ్లో ఎవ్వరూ శేషావతారాన్ని తప్పు పట్టలేదు. ఓ కుర్రాడ్ని రక్షించడం కోసం ఆయనలా చేయడం మంచిదన్నట్లుగా చాలామంది అభిప్రాయపడ్డారు.

కృష్ణమూర్తికి విషయం తెలియగానే మగతలోకి వెళ్ళిపోయాడు. తనకు చావు తప్పదన్న విషయం అతనికి రూఢి అయింది. అతని శరీరం సలసల కాగిపోతోంది.

ఊళ్ళోని నాటు వైద్యుడు కృష్ణమూర్తిని చూసి కంగారుపడి "నావల్లకాదు. పట్నం తీసుకుపొండి" అని చెప్పేశాడు.

12

కృష్ణమూర్తిని పట్నం తీసుకు వెళ్ళారు.

డాక్టర్ పరిశీలించి ఏవో ఇంజక్షన్లు చేశాడు కానీ ఫలించలేదు. వివరాలన్నీ తెలుసుకుని ఆయన "కుర్రవాడు బాగా భయపడ్డట్టున్నాడు. ఏదో విధంగా ఆ భయం పోగొట్టే మార్గం చూడాలి" అన్నాడు.

ఎవ్వరికీ ఏమీ దారి తోచలేదు. చంద్రయ్యకు మతి మతిలో లేదు. కొడుకు దగ్గరకు వెళ్ళి "ఎందుకురా అలా భయపడతావ్-నిన్నెవ్వరూ ఏమీ చేయలేరు. నేను నీకు కాపలాగా వుండగా..." అని ఏదో అనబోగా—

"నాన్నా—అమ్మవారిని నువ్వేం చెయ్యగలవ్? మా క్లాసులో తెలివయిన వాళ్ళందర్నీ ఒక్కొక్కరినే వరుసగా పొట్టన పెట్టుకుంటోందా మహాకాళి. అదుగో... నాకేసి చాలా కోపంగా చూస్తోంది...అయిపోయింది, నా పని అయిపోయింది...బాబోయ్..." అని అరిచాడు కృష్ణమూర్తి.

డాక్టర్ అతడి నాడి పరీక్షించి—"ఇది హోప్‌లెస్ కేసు అనిపిస్తోంది" అన్నాడు.

"ఏం చేయాలి డాక్టర్?" అన్నాడు చంద్రయ్య.

"కుర్రాడు షాక్ తిన్నాడు. తను మానవాతీతశక్తికి బలి కాబోతున్నానన్న భ్రమలో వున్నాడు. ఆ భ్రమ తొలగించే మార్గం కనబడ్డంలేదు" అన్నాడు డాక్టర్.

"ఏమీ ఆశలు లేవంటారా?" అన్నాడు చంద్రయ్య దిగులుగా.

"లేనట్లే అనిపిస్తోంది..." అన్నాడు డాక్టర్.

ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినవాడిలా ఇన్‌స్పెక్టర్‌తో అన్నాడు చంద్రయ్య—"నా కొడుకు నాకు దక్కక

పోతే నా బ్రతుకక్కర్థం లేదు. నేను అమ్మవారి పేరు చెప్పి నాటక మాడితే ఆ దేవి నా వేలితో నా కన్నే పొడిచింది. ఇంతవరకూ మా ఊళ్లో జరిగిన నాలుగు హత్యలూ నేనే చేశాను.''

కృష్ణమూర్తితోపాటు హాస్పిటల్ కు వచ్చిన ఇన్ స్పెక్టర్ చంద్రయ్య మాటలు విని ఆశ్చర్యపడ్డాడు...
''ఏమిటీ, ఈ హత్యలు నువ్వు చేశావా?'' అన్నాడు.

''అవునండీ_ఎవరికీ నామీద అనుమానం రాకుండా వుండడం కోసం పూజారి రంగయ్య అన్న బెదిరింపు మాటల్ని పట్టుకుని, ఇంతవరకూ నలుగురు కుర్రాళ్ళను చంపాను. మొట్టమొదట మునసబుగారబ్బాయి మాణిక్యాలరావుకు అమ్మవారి వేషంలో కనిపించి బెదిరించాను. వీలు చూసుకుని ఒక్కొక్కరినే చంపాను...''

''ఎందుకు?''

''నా కొడుక్కి క్లాసులో పోటీగా ఉంటున్నారు వీళ్ళు. వీళ్లునలుగురూ లేకపోతే మావాడెప్పుడూ క్లాసులో ఫస్టు వచ్చేవాడు.''

''అందుకోసం ఇంత దుర్మార్గం చేస్తావా? ఇది మనుషులు చెయ్యాల్సిన పనేనా? అందులోనూ నువ్వు మునసబుగారి నమ్మినబంటువని విన్నాను. ఆయన కొడుక్కే...''

''అదే బాబూ! నా కొంప ముంచింది. మాణిక్యాల రావు మునసబుగారికి పుట్టిన కొడుకు కాదు. ఆ విషయం ఆయనకు చాలా ఆలస్యంగా తెలిసింది. మునెయ్యనేవాడి వల్ల తన భార్యకు మాణిక్యాలరావు కలిగాడని మునసబు గారికి తెలిసింది. ఆ విషయం తెలిశాక పరిశీలిస్తే మాణిక్యాలరావులో మునెయ్య పోలికలూ, లక్షణాలూ చాలా కనబడ్డాయాయనకు.

వెంటనే మాణిక్యాలరావునీ, మునెయ్య కొడుకు రమణరావునీ చంపేయమని మునసబుగారు నన్నాదేశించారు. ఆ విధంగా తన భార్యనీ, మునెయ్యనీ కూడా మానసికంగా హింసించాలని ఆయన అనుకున్నాడు.

నేనీ పనికి వెంటనే ఒప్పుకున్నాను. మా అబ్బాయికి పోటీగా వున్న నలుగుర్లోనూ ఈ ఇద్దరూ వున్నారు. ఈ నేరాన్ని అమ్మవారిమీద పెట్టి ఇంకో ఇద్దరు కుర్రాళ్ళని కూడా చంపేస్తానని మునసబుగారికి చెప్పాను.

మాణిక్యాలరావు నాయన చంపమని చెప్పకపోతే మిగతా హత్యల జోలికి నేను వెళ్ళి వుండేవాడ్ని కాదు. ఏమయితేనేం—దురదృష్టం నన్ను వరించి నా కొడుక్కే అమ్మవారికి భయపడుతున్నాడు. ఎవరికోసం ఇదంతా చేశానో వాడే దక్కకపోతే ఎలా? ఈ హత్యలు చేసింది నేనేననీ అమ్మవారు కాదనీ వాడు తెలుసుకుంటే..." చంద్రయ్య ఆగాడు. అప్పుడే కృష్ణమూర్తి కళ్ళు తెరిచాడు.

చంద్రయ్య కొడుకు దగ్గరకు పరుగున వెళ్ళి—"ఈ హత్యలన్నీ చేసింది నేనురా! క్లాసులో నువ్వే ఫస్టుగా రావాలని ఒక్కొక్కళ్ళనే నీకు పోటీగా వున్న వాళ్ళందర్నీ చంపేశాను. ఏ అమ్మవారూ ఈ హత్యలు చేయలేదు. నీకు ప్రాణభయం లేదు. మనూళ్ళో యింక హత్యలు జరగవు" అన్నాడు ధైర్యం చెపుతూ.

ఈ మాటలు విని కృష్ణమూర్తి ఏదోలా నవ్వాడు. స్వార్థానికి అతీతమైన ప్రేమలోని పచ్చి స్వార్థాన్ని చూశాననో, ఇప్పుడు హంతకుడి కొడుకుగా క్లాసులోకి ఎలా వెళ్ళగలననో, తన ప్రాణాలెలాగూ దక్కనప్పుడు

ఇతరుల ప్రాణాలతో తనకు నిమిత్తమేమిటనో-ఆ నవ్వుకు అర్థం ఎవ్వరికీ సరిగ్గా తెలియదు.

"డాక్టర్, నా కొడుకు బ్రతుకుతాడా?" అన్నాడు చంద్రయ్య.

డాక్టరు మాట్లాడలేదు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ చంద్రయ్య చేతులకు బేడీలు వేశాడు. ఆ దృశ్యాన్ని కృష్ణమూర్తి చూడలేదు. తన స్నేహితుల ప్రాణాలు తీసిన తండ్రి ముఖం చూడలేకనో, అటువంటి మనుషులున్న ఈ లోకంలో వుండడం ఇష్టం లేకనో అతను కన్నులు మూసుకునే వున్నాడు.

ఎందరో కన్నతల్లుల ఉసురు చంద్రయ్యను వదిలి పెడుతుందా?

—: ఐపోయింది :—